

OverKop

Webinar over het ontwerp besluit Vlaamse Regering

Na eerste principiële goedkeuring · 10 juli 2026

Welkom

Tom De Boeck

Administrateur-generaal agentschap Opgroeien

Vooraf

STATUS VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit is principieel goedgekeurd (verder in deze presentatie OBVR)

Adviezen bij Raad van State, Vlaamse Jeugdraad en Vlaamse Raad WVG werden ingewonnen

De definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering moet nog volgen.

VERLOOP VAN DEZE PRESENTATIE

Dit webinar wordt opgenomen en wordt nadien gepubliceerd op de website van Opgroeien.

Vragen kunnen via de Q&A worden gesteld.

Nadien worden FAQ's op de website gepubliceerd.

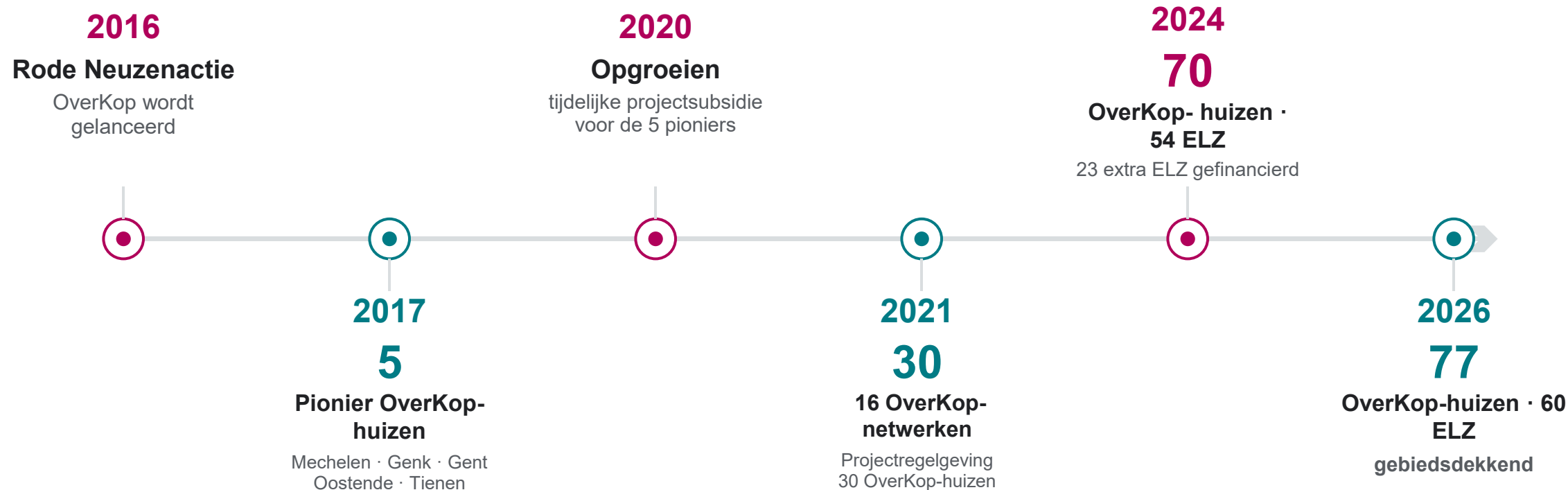
Inhoud van de presentatie

- OverKop sinds 2016
- Waarom bijsturen?
- Het OBVR in kaart
- Volgende stappen

10 jaar OverKop

Van Rode Neuzenactie naar 77 OverKop-huizen in alle 60 eerstelijnszones in Vlaanderen en Brussel.

Waarom nu bijsturen?

Een sterk gegroeide praktijk naar een eenduidig regelgevend kader.

1

Geen stabiel kader

Tot vandaag ontbrak een helder en duurzaam kader voor doelstelling, verwachtingen, governance en subsidie.

2

Verschillende lokale invulling

OverKop wordt divers vormgegeven; het nieuwe kader bewaart ruimte voor lokale context binnen een gedeeld minimum.

3

Financiële opvolging uniformiseren

Er is nood aan vergelijkbare rapportering, duidelijke kostentoewijzing en individuele opvolging.

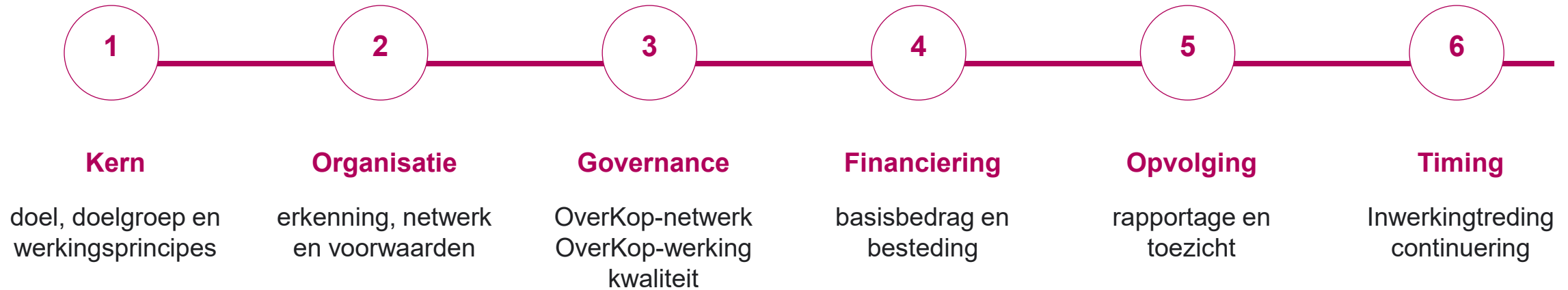
4

Evaluatie omzetten in beleid

Evaluatie over opdracht, doelgroep, partners en toegankelijkheid worden vertaald in erkennings- en kwaliteitsvoorwaarden.

Kern: de bijsturing verhoogt duidelijkheid zonder de laagdrempelige eigenheid van OverKop te verliezen.

OverKop: het OBVR in kaart

Doelstelling OverKop

“OverKop heeft tot doel vanuit vrije tijd en de kans elkaar te ontmoeten het mentaal welbevinden van jongeren te versterken en van daaruit bij te dragen aan geïntegreerde zorg en ondersteuning,

Focus: vrije tijd en ontmoeting, versterken mentaal welbevinden, bijdragen aan geïntegreerde zorg & ondersteuning

- 1 Vrije tijd & ontmoeting**
De werking vertrekt vanuit vrije tijd en de kans om elkaar te ontmoeten.
- 2 Mentaal welbevinden versterken**
OverKop wil het mentaal welbevinden van jongeren versterken.
- 3 Geïntegreerde zorg & ondersteuning**
Van daaruit draagt OverKop bij aan geïntegreerde zorg en ondersteuning.

Doelgroep OverKop

“OverKop richt zich tot jongeren van 13 tot en met 24 jaar, met bijzondere aandacht voor jongeren in een kwetsbare situatie.”

Primaire Focus: jongeren van 13 tot en met 24 jaar, met extra aandacht voor kwetsbare situaties.

- 1 Jongeren**
OverKop richt zich tot jongeren.
- 2 13 t.e.m. 24 jaar**
De doelgroep wordt afgebakend op tieners en jongvolwassenen.
- 3 Kwetsbare situatie**
Bijzondere aandacht gaat naar jongeren in een kwetsbare situatie.

Werkingprincipes OverKop

1 Kinderrechten & mensenrechten

Vertrekt vanuit rechten en belangen van jongeren en hun sociale grondrechten.

2 Krachtgericht vanuit presentie

Gelijkwaardig samenwerken vanuit krachten; jongeren houden zoveel mogelijk regie.

3 Participatie & cocreatie

Sluit aan bij vragen, behoeften en doelen van jongeren.

4 Inclusief & toegankelijk

Respectvol, gelijkwaardig en drempels actief wegwerken met oog voor diversiteit.

5 Proportioneel universeel

Toegankelijk voor alle jongeren; intensiteit afgestemd op hun noden.

Organisatie OverKop-netwerk

Het OBVR combineert lokale inbedding met bovenlokale samenwerking en kwaliteitsborging.

1

Erkende organisator

Het agentschap erkent een lokaal bestuur of vzw als organisator van het OverKop-netwerk met erkenningsvoorwaarden

2

OverKop is overal en herkenbaar

Het OverKop-netwerk bestrijkt een logische bundeling van eerstelijnszones en streeft naar dekking in Vlaanderen en Brussel. OverKop-netwerk organiseert per ELZ een OverKop-werking.

3

Minimale partners

Minstens **lokale besturen, jeugdwerk, welzijnspartners per eerstelijnszone en onderwijs** nemen deel op niveau van bundeling ELZ; het verband staat open voor participatie van actoren die willen deelnemen aan OverKop-netwerk.

4

Samenwerking

Afspraken met **Huizen van het Kind, jeugdhulpactoren en geestelijke gezondheidsbevordering;**

Kern: OverKop blijft toegankelijk en krijgt een vaste plek in geïntegreerde zorg en ondersteuning.

Erkenningsvoorwaarden Organisator OverKop

De organisator geeft het OverKop-netwerk exclusief vorm voor een logische bundeling van eerstelijnszones.

1

Werkinggebied

Logische bundeling van eerstelijnszones als basis voor het netwerk.

2

Partnerschap

Minstens lokaal bestuur, jeugdwerk, welzijn en onderwijs zijn vertegenwoordigd.

3

Open netwerk

Het samenwerkingsverband staat open voor relevante actoren die willen participeren.

4

Werkingprincipes

De werking hanteert de principes.

5

Opdrachten

OverKop-werking uitbouwen én samenwerken rond geïntegreerde zorg.

6

Kwaliteit

Voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden.

7

Rapportage

Jaarlijks rapporteren aan het agentschap

Samengevat: erkenning vraagt gebiedsdekkend werken, breed partnerschap, kwaliteit en opvolging.

Governance OverKop

OverKop-netwerk

bundeling van eerstelijnszones met samenwerking tussen lokale besturen, jeugdwerk, welzijn en onderwijs

OverKop-werking per ELZ

één werking per eerstelijnszone, concreet gemaakt via drie opdrachten

1

Ondersteuning

actoren die met jongeren werken
versterken in kennis en
vaardigheden rond mentaal
welbevinden

2

Outreaching

proactieve acties naar jongeren,
met bijzondere aandacht voor
kwetsbare situaties

3

OverKop-huis

minstens één fysieke plek per ELZ
voor ontmoeting, vrije tijd,
informatie en ondersteuning

Kern: het OverKop-netwerk organiseert per ELZ een OverKop-werking met drie opdrachten.

Opdracht 1 — Ondersteuning

OverKop versterkt de mensen en organisaties die dagelijks met jongeren werken.

ONDERSTEUNING VAN ACTOREN

Kennis en vaardigheden rond mentaal welbevinden versterken

De opdracht richt zich niet alleen tot jongeren zelf. OverKop bouwt ook expertise rond mentaal welbevinden op bij actoren die dagdagelijks met jongeren werken.

VOOR WIE?

Organisaties die in hun werking jongeren ontmoeten en begeleiden.

WAT VERSTERKT OVERKOP?

Kennis en praktische vaardigheden om mentaal welbevinden bespreekbaar te maken en te ondersteunen.

WAT IS HET RESULTAAT?

Meer handelingskracht rond jongeren, met verbinding naar passende ondersteuning.

Opdracht 2 — Outreachend en pro-actief

OverKop wacht niet tot jongeren zelf de stap zetten, maar is actief aanwezig in hun leefwereld.

OUTREACHEND EN PROACTIEF

Jongeren bereiken waar ze leven

De OverKop-werking gaat naar jongeren toe, legt laagdrempelig contact en maakt de verbinding met het aanbod zichtbaar en bereikbaar.

WAAR?

In de leefwereld van jongeren — ook buiten de fysieke muren van het OverKop-huis.

HOE?

Actief en proactief aanwezig zijn, contact leggen en jongeren wegwijs maken.

WAAROM?

Drempels verlagen en jongeren gericht toeleiden naar ontmoeting, informatie of passende ondersteuning.

Outreach verbindt de leefwereld van jongeren met de bredere OverKop-werking en het OverKop-huis.

Opdracht 3: OverKop-Huis

1 Fysieke locatie

Het OverKop-huis is een fysieke locatie, met aangepaste infrastructuur om de doelstellingen en het aanbod van OverKop te realiseren.

2 Ontmoeting & vrije tijd (minimaal aanbod)

ontmoeting; vrije tijd en ontspanning

3 Actuele informatie (minimaal aanbod)

Actuele informatie bieden aan jongeren over opgroeien die aansluit bij hun leefwereld.

4 Individuele ondersteuning (minimaal aanbod)

Mogelijkheid tot individuele ondersteuning te faciliteren.

5 Maximaal bereik

Het OverKop-huis organiseert zich zo om een maximaal bereik van jongeren na te streven en aan te sluiten bij hun noden, rekening houdend met de schooluren en vakantieperiodes, waarbij het OverKop-huis gemiddeld minstens twee keer per week open is, met een totale openingstijd van minstens 8 uur per week.

Kwaliteit OverKop

1

Beleidsvoerend vermogen

Duidelijke visie, governance en kwaliteitsopvolging; beleid kunnen ontwikkelen, uitvoeren en bijsturen.

2

Gemeenschappelijke visie

Samen met de actoren in het netwerk een gedragen visie ontwikkelen en kwaliteitsbeleid voeren.

3

Kwaliteitsbeleid

Monitoring en evaluatie van de werking, klachtenbeleid en aandacht voor toegankelijkheid en kwetsbare jongeren.

4

Medewerkers & vrijwilligers

Nodige ondersteuning voor medewerkers en vrijwilligers; voldoende kennis van het Nederlands.

5

Veiligheid en meldplicht

Grensoverschrijdend gedrag en gevaarsituaties in de werking vermijden, aanpakken en snel melden aan het agentschap.

Financieel kader en opvolging

Basisfinanciering per eerstelijnszone, toegekend aan de organisator, in te zetten in het volledige werkingsgebied.

- 1 Aanwending**
Minstens 80% van de subsidie wordt besteed aan de opdrachten van de OverKop-werkingen.
- 2 Reserve**
Maximaal 20% overdracht naar volgend jaar en maximaal 50% gecumuleerde reserve, met verantwoording.
- 3 Rapportage en toezicht**
Jaarlijkse financiële rapportage en opvolging door het agentschap maken bijsturing mogelijk.

Opvolgbaarheid

Proces en opvolging: rapportage, toezicht, bijsturing en financiële correctie.

- 1 Rapportage als basis**
Jaarlijkse rapportage over voorwaarden, werking, doelgroepbereik en samenwerking met relevante actoren en jaarlijkse financiële rapportage
- 2 Zelfevaluatie kwaliteit**
Minstens tweejaarlijkse zelfevaluatie over de kwaliteitsvoorwaarden, volgens richtlijnen van het agentschap, kan opgevraagd worden door het agentschap.
- 3 Toezicht op subsidie**
Jaarlijkse opvolging van de aanwending; het agentschap kan stukken opvragen en bevindingen van Zorginspectie gebruiken.
- 4 Bijsturing en correctie**
Bij onduidelijkheden volgen verduidelijking en afspraken; reservebedragen buiten de grenzen kunnen worden teruggevorderd.

Kern: bestuurlijke maatregelen maken opvolging mogelijk zonder de lokale werking onnodig te verzwaren.

Inwerkingtreding

Korte samenvatting: inwerkingtreding, erkenning van rechtswege en continuïteit.

- 1 Inwerkingtreding**
Het besluit treedt in werking op 1 januari 2027 (op voorwaarde van definitieve goedkeuring).
- 2 Bestaande penhouders**
Organisatoren die op 31 december 2026 penhouder zijn worden erkend
- 3 Werkingsgebied**
De erkenning geldt als organisator voor het betrokken werkingsgebied.
- 4 Continuïteit**
OverKop loopt zonder onderbreking door binnen het nieuwe regelgevend kader.
- 5 Overgangstermijn**
De organisatoren OverKop dienen uiterlijk op 1 januari 2028 aan alle voorwaarden te voldoen.

Kern: dit waarborgt continuïteit bij de overgang naar het nieuwe regelgevend kader.

Tot slot: bewezen waarde, sterker verankerd

De laagdrempelige eigenheid blijft. Het nieuwe kader maakt OverKop herkenbaarder, gebiedsdekkend en sterker verbonden.

WAT BLIJFT STERK?

- jongeren en hun leefwereld centraal
- ontmoeting, vrije tijd en ontspanning als vertrekpunt
- laagdrempelig, toegankelijk en vrijetijdsgericht
- bijzondere aandacht voor jongeren in kwetsbare situaties
- Kruisbestuiving tussen jeugdwerk en jeugdhulp in functie van het versterken mentaal welbevinden van de jongeren

WAT WORDT DUIDELIJKER?

- Een organisator OverKop krijgt erkenning om het OverKop-netwerk vorm te geven.
- één OverKop-werking per eerstelijnszone met drie opdrachten: ondersteuning, outreach en OverKop-huis
- structurele samenwerking met partners
- heldere financiering, kwaliteitsvoorwaarden, rapportage en toezicht

OverKop bouwt voort op wat werkt — herkenbaar en nabij in elke eerstelijnszone.

Volgende stappen

Verdere uitrol van het nieuwe kader.

- **Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering**
- **Vlaamse Stuurgroep OverKop**
- **Provinciale dialoogdagen met alle OverKop-betrokkenen**
(met inschrijvingen, uitnodiging volgt via contacten OverKopnetwerken)

LOCATIES EN DATA

Mechelen	7/dec
Gent	10/dec
Leuven	11/dec
Brugge	16/dec
Hasselt	17/dec

Bedankt voor jullie aandacht!

overkop@opgroeien.be